

Notă informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului privind accesul la măsurile de ocupare a forţei de muncă

1.Denumirea autorului
Proiectul hotărîrii Guvernului privind accesul la măsurile de ocupare a forţei de muncă a fost elaborat de către Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale de comun cu Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă.
2.Condiţiile ce au impus elaborarea proiectului şi finalităţile urmărite
Prezentul proiect este elaborat în temeiul art. 64 alin (2) din Legea nr.105 din 14.06.2018 privind promovarea ocupării forţei de muncă şi asigurarea de şomaj. Proiectul prevede aprobarea unui şir de proceduri privind accesul la măsurile de ocuparea forţei şi reglementează modul de lucru a Agenţiei Naţionale pentru Ocuparea Forţei de Muncă (ANOFM) şi structurilor ei teritoriale în procesul de prestare a serviciilor şi măsurilor de ocupare a forţei de muncă, stabilite în Legea nr.105 din 14.06.2018 privind promovarea ocupării forţei de muncă şi asigurarea de şomaj. Or, proiectul dat instituie mecanismul de implementare a Legii nr. 105 din 14.06.2018 privind promovarea ocupării forţei de muncă şi asigurarea de şomaj.
3. Principalele prevederi ale proiectului şi evidenţierea elementelor noi
Proiectul prevede aprobarea a 11 proceduri privind accesul la măsurile de ocupare a forţei de muncă, prevăzute în Legea nr.105 din 14.06.2018 privind promovarea ocupării forţei de muncă şi asigurarea de şomaj, după cum urmează: 1. Procedura de înregistrare cu statut de şomer şi scoatere din evidenţă a şomerilor; 2. Procedura de formare profesională a şomerilor prin cursuri de calificare, recalificare, perfecţionare şi specializare; 3. Procedura de instruire la locul de muncă în cadrul unităţii; 4. Procedura de desfăşurare a stagiului profesional; 5. Procedura de subvenţionarea locurilor de muncă; 6. Procedura de acordare a subvenţiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilităţi; 7. Procedura de reabilitare profesională a persoanelor cu dizabilităţi; 8. Procedura de acordare a consultanţei, asistenţei şi sprijinirii iniţierii unei afaceri proprii; 9. Procedura de susţinere a proiectelor de iniţiative locale; 10. Procedura de stimulare a mobilităţii forţei de muncă; 11. Regulamentul de acordare a ajutorului de şomaj. <i>Procedura de înregistrare cu statut de şomer şi scoatere din evidenţă a şomerilor</i> stabileşte regulile de înregistrare a şomerilor în vederea participării la măsurile de promovare a ocupării forţei de muncă furnizate de ANOFM, în special condiţiile pe care trebuie să le întrunească persoana pentru a fi înregistrată cu statut de şomer, documentele care trebuie prezentate de către persoana pentru a fi înregistrată cu statut de şomer, modul de ţinere a evidenţei şomerilor de către ANOFM, precum şi condiţiile în care şomerii sînt scoşi din evidenţă. <i>Procedura de formare profesională a şomerilor prin cursuri de calificare, recalificare, perfecţionare şi specializare</i> stabileşte modul de îndreptare a şomerilor la cursuri de formare profesională, actele care urmează a fi depuse de către şomer pentru a urma un curs de formare profesională, drepturile şi obligaţiile acestora, organizarea şi desfăşurarea formării profesionale. Cursurile de formare profesională se vor organiza în temeiul contractelor de colaborare între ANOFM, instituţia de învăţămînt şi şomer. Cheltuielile aferente formării profesionale a şomerilor cuprind cheltuieli de instruire; de cazare, în proporţie de 20% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pentru fiecare lună de închiriere; de transport, în cazul direcţionării şomerului la cursuri de formare profesională în altă localitate, decât cea în care îşi are domiciliul; bursă. Specialităţile la care vor fi organizate cursurile de formare profesională se stabilesc în baza Barometrului Profesiilor, elaborat în cadrul Prognozei pieţei muncii. La finalul cursului de formare profesională şomerul primeşte un certificat de calificare. <i>Procedura de instruire la locul de muncă în cadrul unităţii</i> stabileşte modul şi condiţiile de organizare, desfăşurare şi finanţare a instruirii la locul de muncă în cadrul unităţii a şomerilor de către ANOFM în baza

raporturilor contractuale între angajator, furnizor de formare profesională, șomer și ANOFM, conform modelului-tip. Contractul menționat poate conține intenția șomerului-cursant și al angajatorului privind încheierea ulterioară a unui contract individual de muncă după finalizarea instruirii.

Instruirea la locul de muncă a șomerilor se va realiza conform programelor de studii elaborate de către furnizorul de formare profesională de comun cu angajatorul și prevede o proporție de 80% și 20% a orelor practice și teoretice, respectiv. Beneficiarii instruirii la locul de muncă sunt șomerii înregistrați la ANOFM, care nu au o profesie/meserie și care au beneficiat de servicii de ghidare în carieră, urmare cărora li s-a recomandat instruirea la locul de muncă. Cheltuielile aferente instruirii la locul de muncă a șomerilor-cursanți cuprind cheltuieli de instruire teoretică; de cazare, în proporție de 20% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pentru fiecare lună de închiriere; de transport, în cazul direcționării șomerului la instruire la locul de muncă în altă localitate, decât cea în care își are domiciliul, reședința sau după caz locul de trai; bursă; subvenție, lunară, egală cu 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent pe toata durata instruirii pentru fiecare șomer-cursant.

Procedura de desfășurare a stagiului profesional stabilește modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare a stagiului profesional pentru dobândirea de către șomeri a abilităților practice, în baza raporturilor contractuale între angajator, șomer-stagiar și Agenția Națională, conform modelului de contract aprobat de Agenția Națională. Contractul poate conține intenția șomerului-stagiar și al angajatorului privind încheierea ulterioară a unui contract individual de muncă după finalizarea stagiului profesional.

Stagiul profesional se organizează pentru șomerii fără vechime în muncă în profesia deținută cu scopul creșterii șanselor de ocupare a acestora. Durata stagiilor profesionale se stabilește de angajator în funcție de disponibilitate și nu poate depăși 4 luni. Cheltuielile aferente stagiului profesional a șomerilor cuprind cheltuieli de cazare, în proporție de 20% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pentru fiecare lună de închiriere; de transport, în cazul direcționării șomerului la stagiul profesional în altă localitate, decât cea în care își are domiciliul, reședința sau după caz locul de trai; bursă; subvenție, lunară, egală cu 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent pe toata durata stagiului pentru fiecare șomer-stagiar.

Procedura de subvenționare a locurilor de muncă stabilește condițiile de acordare de către ANOFM a subvențiilor angajatorilor care angajează cu contract individual de muncă, pe un termen nedeterminat, șomerii care necesită suport suplimentar pe piața muncii, conform art. 23 alin. (3) lit. c, e-j) din Legea nr. 105 din

14.06.2018. *Procedura* stabilește cerințele față de angajatori care pot beneficia de subvenții, documentele care urmează a fi depuse la ANOFM, modul de identificare a categoriilor care necesită suport suplimentar pe piața muncii. Subvenția se plătește angajatorilor lunar, în cuantum de 30% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent, pentru fiecare șomer angajat. Angajatorul are obligația de a menține raporturile de muncă cu persoana angajată pe o perioadă de cel puțin 12 luni de la data încheierii perioadei în care primește subvenția.

Procedura de acordare a subvențiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități stabilește condițiile de acordare de către ANOFM a subvențiilor angajatorilor care creează sau adaptează locurile de muncă existente pentru persoanele cu dizabilități și angajează la aceste locuri de muncă cu contract individual de muncă, pe un termen nedeterminat, persoanele cu dizabilități înregistrate cu statut de șomer la una din subdiviziunile teritoriale. Subvenția se plătește de către ANOFM, în baza contractului încheiat între angajator și subdiviziunea teritorială. Subvenția se plătește angajatorilor într-o singură tranșă, și constă în compensarea a 50% din cheltuielile suportate, dar nu mai mult de 10 salarii medii lunare pe economie pentru anul precedent pentru fiecare loc de muncă creat sau adaptat. Angajatorul are obligația de a menține locurile de muncă create sau adaptate pentru o perioadă de cel puțin 36 de luni de la data efectuării plății subvenției aferente fiecărui loc de muncă creat sau adaptat. Dacă în perioada de 36 luni locul de muncă este lichidat, angajatorul este obligat să restituie subvenția.

Procedura de reabilitare profesională a persoanelor cu dizabilități stabilește modul și condițiile de desfășurare a reabilitării profesionale a șomerilor cu dizabilități în cadrul instituțiilor/centrelor de reabilitare profesională, la îndreptarea ANOFM. Beneficiază de reabilitare profesională persoanele cu dizabilități cărora li se recomandă reabilitarea profesională, conform Programului individual de reabilitare și incluziune socială, elaborat de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și sînt înregistrați la subdiviziunea teritorială cu statut de șomer. Drepturile și obligațiile ANOFM și centrului de

reabilitare profesională sînt stabilite în contractul de finanțare, modelul căruia este aprobat de ANOFM. La finalul procesului de reabilitare profesională, centrul de reabilitare profesională eliberează persoanei reabilitate un certificat cu privire la reabilitarea profesională, care conține recomandări de încadrare în câmpul muncii sau de recalificare profesională.

Procedura de acordare a consultanței, asistenței și sprijinirii inițierii unei afaceri proprii stabilește modul de acordare de către ANOFM a consultanței, asistenței și subvenției șomerilor care inițiază o activitate independentă sau o afacere. Consultanță, asistență și sprijin pentru inițierea unei activități independente sau a unei afaceri se acordă gratuit, la cerere, șomerilor care demonstrează motivația de a deveni antreprenor (prin înscrierea la programul de formare profesională bazele antreprenoriatului, existența unei viziuni clare cu privire la activitatea de antreprenoriat pentru inițierea căreia solicită subvenție); are vârsta de 18 ani la data de depuneri cererii de acordare a subvenției; prezintă un Plan de afaceri, completat conform modelului aprobat de ANOFM; este înregistrat la subdiviziunea teritorială cu statut de șomer. Evaluarea Planurilor de afaceri, se efectuează de către Comitetul de evaluare, constituit la nivel local, prin dispoziția directorului Agenției Naționale. ANOFM compensează 50% din costurile realizate de către șomer, dar nu mai mult de 10 salarii medii pe economie pentru anul precedent. Pentru acordarea subvenției ANOFM încheie cu beneficiarul un contract de finanțare, conform modelului aprobat de ANOFM. Beneficiarul subvenției este obligat să mențină locul de muncă creat pentru o perioadă de cel puțin 36 luni din ziua creării locului de muncă.

Procedura de susținere a proiectelor de inițiativă locale este o măsură activă de ocupare a forței de muncă adresată agenților economici cu scopul stimulării creării locurilor de muncă în mediul rural prin acordarea subvențiilor. Beneficiarii subvenției sunt angajatorii care întrunesc următoarele condiții: sînt înregistrați conform legislației în vigoare și activează în mediul rural; nu au activitatea suspendată, nu se află în proces de insolabilitate sau lichidare; nu au datorii față de bugetul public național pentru anul precedent; nu au datorii față de salariați pentru anul precedent; nu au avut concedieri de salariați în ultimii 12 luni anterioare depunerii cererii de acordare a subvenției; prezintă un Plan de afaceri elaborat conform modelului stabilit de ANOFM, care prevede crearea cel puțin a unui loc de muncă nou în mediul rural; asigură cofinanțare de 35% din costul estimat al proiectului. Planurile de afaceri vor fi evaluate de către Comitetul de evaluare, constituit la nivel local, prin dispoziția directorului ANOFM. Cuantumul subvenției constituie maxim 10 salarii medii pe economie pentru anul precedent. Valoarea subvenției reprezintă maxim 65% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente proiectului. Angajatorul beneficiar al subvenției trebuie să asigure finanțarea a cel puțin 35% din costul estimat al proiectului. Pentru acordarea subvenției ANOFM încheie cu angajatorul un contract de finanțare, conform modelului aprobat de directorul ANOFM.

Procedura de stimulare a mobilității forței de muncă reglementează modul de implementare și acordare de către ANOFM a indemnizației unice de încadrare și a indemnizației unice de instalare cu scopul stimulării mobilității forței de muncă. Șomerul care se angajează cu contract individual de muncă la un loc de muncă într-o altă localitate selectată de ANOFM, la o distanță mai mare de 20 km de localitatea în care își are domiciliul, beneficiază de o indemnizație unică de încadrare, egală cu un salariu mediu lunar pe economie pentru anul precedent. Șomerul care se angajează cu contract individual de muncă la un loc de muncă într-o localitate selectată de ANOFM, altă decît cea în care își are domiciliul, și, ulterior angajării, își schimbă domiciliul în localitatea în care se află locul de muncă, primește o indemnizație unică de instalare egală cu 5 salarii medii lunare pe economie pentru anul precedent. Relațiile dintre părțile implicate în acordarea de indemnizații ce țin de stimularea mobilității forței de muncă sunt reglementate de Contracte de stimulare a mobilității forței de muncă, acordare a indemnizației unice de încadrare sau de instalare, conform modelului aprobat de ANOFM.

Procedura de acordare a ajutorului de șomaj stabilește modul de examinare a cererii și condițiile de stabilire a dreptului la ajutor de șomaj, modul de stabilire a cuantumului și durata de plată a ajutorului de șomaj, plata ajutorului de șomaj, suspendarea, restabilirea și încetarea ajutorului de șomaj, modul de finanțare a plății ajutorului de șomaj. Cuantumul ajutorului de șomaj se stabilește în funcție de circumstanțele în care persoana a încetat activitatea de muncă, după cum urmează:

a) 50% din venitul mediu lunar asigurat al persoanei realizat în ultimele 12 luni calendaristice din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării cu statut de șomer, în cazul încetării activității de muncă ca urmare a lichidării sau încetării activității angajatorului, reducerii numărului sau a statelor de personal sau

în cazul decesului, declarării decedat sau dispărut fără veste prin hotărârea instanței de judecată, a angajatorului persoană fizică;

b) 40% din venitul mediu lunar asigurat al persoanei realizat în ultimele 12 luni calendaristice din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării cu statut de șomer, în cazul încetării activității de muncă în alte circumstanțe decât cele prevăzute la lit. a) la prezentul punct.

Durata de plată a ajutorului de șomaj constituie:

a) 5 luni calendaristice, în cazul unui stagi de cotizare cuprins între cel puțin 12 luni și până la 10 ani;

b) 7 luni calendaristice, în cazul unui stagi de cotizare cuprins între 10 și 15 ani;

c) 9 luni calendaristice, în cazul unui stagi de cotizare de peste 15 ani.

Conform prevederilor Legii nr. 105 din 14.06.2018, începând cu 01.01.2019 ajutorul de șomaj va fi plătit de CNAS.

4. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea acestui proiect va necesita alocarea pentru anul 2019 a resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat, în mărime de circa 70 milioane lei, mijloace care au fost prevăzute în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pe anii 2019-2021, care vor fi incluse și în Bugetul de Stat pe anul 2019.

5. Impactul proiectului.

Adoptarea prezentului proiect va asigura stabilirea mecanismului de implementare a Legii nr.105 din 14.06.2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, respectiv va asigura implementarea eficientă a acesteia.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Urmare a aprobării proiectului vor fi abrogate un șir de acte normative, precum:

- Hotărârea Guvernului nr.862 din 14 iulie 2003 pentru aprobarea procedurilor privind accesului la măsurile de ocupare a forței de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003 nr. 155-158, art. 911);

- Hotărârea Guvernului nr.1080 din 5 septembrie 2003 despre aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a formării profesionale a șomerilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003 nr. 200-203, art. 1135);

- Hotărârea Guvernului nr. 450 din 29 aprilie 2004 despre aprobarea Regulamentului privind orientarea profesională și susținerea psihologică a populației în problemele ce țin de carieră;

- Hotărârea Guvernului nr. 1121 din 14 octombrie 2004 pentru aprobarea procedurii de antrenare a șomerilor la lucrările publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004 nr.199-204, art. 1369);

- Hotărârea Guvernului nr. 243 din 2 martie 2005 pentru aprobarea Procedurii de stimulare a mobilității forței de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005 nr. 51-54, art. 354);

- Hotărârea Guvernului nr. 888 din 2 august 2004 despre aprobarea Procedurii de înregistrare și examinare a cererilor pentru acordarea alocației de integrare sau reintegrare profesională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004 nr. 138-146, art. 1068).

7. Avizarea și consultarea publică

Proiectul va fi avizat și consultat, conform procedurii stabilite de legislația în vigoare. Proiectul a fost publicat pe pagina electronică a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la rubrica transparența în procesul decizional, precum și a fost transmis spre consultare autorităților publice responsabile.

Ministru

Svetlana CEBOTARI